

Na podlagi 153. člena Poslovnika državnega zbora je Državni zbor Republike Slovenije na seji dne 26. aprila 2007 potrdil uradno prečiščeno besedilo Zakona o zaščiti živali, ki obsega:

- Zakon o zaščiti živali - ZZZiv (Uradni list RS, št. 98/99 z dne 3. 12. 1999),
- Zakon o spremembi in dopolnitvi Zakona o zaščiti živali - ZZZiv-A (Uradni list RS, št. 126/03 z dne 18. 12. 2003),
- Zakon o društvih - ZDru-1 (Uradni list RS, št. 61/06 z dne 13. 6. 2006) in
- Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o zaščiti živali - ZZZiv-B (Uradni list RS, št. 14/07 z dne 16. 2. 2007).

Št. 510-05/91-1/58

Ljubljana, dne 26. aprila 2007

EPA 1293-IV

Predsednik
Državnega zbora
Republike Slovenije
France Cukjati, dr. med., l.r.

ZAKON

O ZAŠČITI ŽIVALI uradno prečiščeno besedilo (ZZZiv-UPB2)

I. SPLOŠNE DOLOČBE

1. člen

Ta zakon določa odgovornost ljudi za zaščito živali, to je zaščito njihovega življenja, zdravja in dobrega počutja; določa pravila za dobro ravnanje z živalmi; določa, kaj se šteje za mučenje živali in katera ravnanja oziroma posegi na živalih so prepovedani; določa pogoje, ki jih je treba za zaščito živali zagotoviti pri reji živali, prevozu, izvajanju določenih posegov in poskusov na živalih, zakolu in usmrtni živali; ureja postopek, pravice in obveznosti v primerih, ko gre za zapuščene živali; določa pogoje za društva, ki na področju zaščite živali delujejo v javnem interesu; določa nagrade in priznanja na področju zaščite živali; ureja nadzorstvo nad izvajanjem tega zakona ter kazenske sankcije za kršitelje določb tega zakona. Ta zakon velja za vse živali, ki imajo razvita čutila za sprejem zunanjih dražljajev in razvit živčni sistem, da boleče zunanje vplive čutijo. Ta zakon se dosledno izvaja pri vretenčarjih, pri drugih živalih pa glede na stopnjo njihove občutljivosti v skladu z ustaljenimi izkušnjami ter znanstvenimi spoznanji.

2. člen

Zaščita živali po tem zakonu je dolžnost vseh pravnih in fizičnih oseb, ki so v kakršnemkoli odnosu do živali, zlasti pa skrbnikov živali; lokalnih skupnosti in države; veterinarskih, živinorejskih, znanstveno-raziskovalnih in pedagoških zavodov; lovskih, kinoloških in drugih organizacij, ki združujejo rejce živali; društev proti mučenju živali in drugih društev, ki so se ustanovila za uveljavljanje in izvajanje deklaracije o pravicah in zaščiti živali.

3. člen

Nihče ne sme brez utemeljenega razloga povzročiti živali trpljenja, boleznii ali smrti.

4. člen

Mučenje živali je: - vsako ravnanje ali opustitev ravnanja, storjeno naklepno, ki živali povzroči hujšo poškodbo ali dalj časa trajajoče ali ponavljajoče trpljenje, ali škodi njenemu zdravju; - nepotrebna ali neprimerna usmrtitev živali.

5. člen

V tem zakonu uporabljeni izrazi pomenijo:

1. Skrbnik živali je oseba, ki ima žival v lasti ali oskrbi in odgovarja za ustrezno rejo, ravnanje, oskrbo in prevoz živali ter imetnik objektov za rejo, trženje, prevoz, zakol, nego in prireditve z živalmi. Skrbnik živali odgovarja tudi za delo in ravnanje oskrbovalcev svojih živali ali živali, ki jih ima v oskrbi. Skrbnik živali, ki so zapuščene, je imetnik zavetišča oziroma občina, če ni zagotovila zavetišča.
2. Rejne živali so kopitarji, parkljarji, perutnina, kunci, kožuharji in druge živali, ki se vzrejajo ali redijo za proizvodnjo hrane, volne, kož, krzna ali za druge gospodarske namene.
3. Poskusne živali po tem zakonu pomenijo vsakega živega vretenčarja, razen človeka, tudi prostoživeče larvalne oblike brez fetalnih in embrionalnih oblik, ki se uporabljajo ali so namenjene za uporabo v poskusu.
4. Hišne živali so psi, domače mačke, sobne ptice, mali glodalci, terarijske, akvarijske in druge živali, ki se vzrejajo ali redijo za družbo, varstvo ali pomoč človeku.
5. Prostoživeče živali so živali prosto živečih živalskih vrst, kot jih določa zakon, ki ureja ohranjanje narave.
6. Nevarne živali so živali, ki ogrožajo okolico zaradi svoje neobvladljivosti oziroma kažejo napadalno vedenje do človeka.
7. Etološki normativi so normativi, ki upoštevajo posebne potrebe posamezne vrste živali in omogočajo dobro počutje živali.
8. Motnja v obnašanju je oblika v obnašanju, ki glede na pogostnost ali potek odstopa od obnašanja pripadnikov iste vrste živali v pogojih, ki jim dovoljujejo v celoti razviti vrsti značilno obnašanje.
9. Tehnopatije so poškodbe ali bolezenske spremembe, ki nastanejo neposredno ali posredno zaradi neustreznega bivališča, opreme ali sistema reje.
10. Za trpljenje pri živalih se štejejo bolečine, strah, poškodbe, pa tudi povzročanje pohabljenja, degeneracije, hiranja ali obolevanja ter prekomernega in nepotrebna vznemirjanja, ki jih povzroči človek.
11. Poskus na živali pomeni uporabo živali v poskusne ali druge znanstvene namene, ki ji lahko povzroči bolečino, trpljenje, stisko ali trajne poškodbe.
12. Prevoz živali je vsako nakladanje in odprava živali s prevoznim sredstvom ter razkladanje živali. Ta izraz ne velja za prevoz posameznih živali, ki jih spremlja spremljevalec, in za prevoz hišnih živali, ki jih spremljajo skrbniki oziroma spremljevalci.
13. Prevozna sredstva so cestna in železniška vozila, plovila in zrakoplovi, ki so uporabljena za nakladanje, prevoz in razkladanje živali, ter kletke,

zabojniki in podobno za prevoz živali s cestnimi, železniškimi, zračnimi in vodnimi prevoznimi sredstvi.
14. Spremljevalec živali je oseba, ki spremlja prevoz živali, in med prevozom živali nadzira, hrani in napaja ter, če je treba, pomolze in pomaga pri porodu.

15. Zakol živali je način usmrtilve živali za prehrano ljudi. Obredni zakol živali je zakol živali z religioznim ceremonialom, ki ga opravi pooblaščen oseba verske skupnosti.

16. Omamljanje živali je kakršenkoli dovoljeni postopek, ki povzroči stanje neobčutljivosti, ki traja, dokler žival ni mrtva, in se ji na ta način prihrani trpljenje, ki se mu je mogoče izogniti.

17. Usmrtitev živali je postopek odvzema življenja živali, pri čemer se za dopustno usmrtitev šteje postopek, ki povzroči živali hitro izgubo zavesti in smrt brez trpljenja.

18. Zapuščene živali so najdene, oddane ali odvzete hišne živali.

19. Zavetišče je objekt, v katerem se poskrbi za pomoč, oskrbo in namestitev zapuščenih živali.

20. Pristojna veterinarska organizacija je veterinarska organizacija s koncesijo za cepljenje psov proti steklini v skladu z zakonom, ki ureja veterinarstvo.

21. Nezdružljive živali pri nastanitvi so tiste živali, ki si lahko medsebojno povzročijo nezaželeno brejost, poškodbe ali smrt.

22. Javno mesto je javni kraj, kot je opredeljen v zakonu, ki ureja varstvo javnega reda in miru, razen površin, kjer ni oziroma ni pričakovati večjega števila ljudi.

23. Nevaren pes je pes, ki je ugriznil človeka oziroma žival. Za nevarne pse se ne štejejo:
– službeni policijski ali vojaški psi, katerih ugriz je posledica izvajanja službene dolžnosti;

– psi, katerih ugriz je posledica nedovoljenega vstopa osebe v objekt ali na ograjeno zemljišče, ki je na vhodu označen z opozorilnim znakom.

24. Posebno huda telesna poškodba je poškodba, kot je opredeljena v kazenskem zakoniku in jo kot tako ugotovi zdravnik, ki obravnava poškodbo človeka zaradi ugriza psa.

6. člen

Za prijavo in gojitev hišnih živali se uporabljajo določbe zakona, ki ureja veterinarska merila skladnosti, pri čemer pristojne veterinarske organizacije ob prijavi psa v centralni register psov vnesejo podatke o psu in osebno ime, naslov stalnega oziroma začasnega prebivališča ter enotno matično številko občana (EMŠO) lastnika psa oziroma za službene pse podatke o državnem organu za namen ugotavljanja lastništva živali v primeru zapuščene živali ali ugriza psa.

Osebnih podatki iz prejšnjega odstavka se obdelujejo za vodenje in vzdrževanje centralnega registra psov ter za odločanje po tem zakonu in po zakonu, ki ureja veterinarska merila skladnosti. Upravni organ, pristojen za veterinarstvo, in pristojne veterinarske organizacije pridobijo osebne podatke iz prejšnjega odstavka od lastnikov psov ter za potrebe preverjanja točnosti pridobljenih podatkov tudi iz centralnega registra prebivalstva. Upravni organ, pristojen za veterinarstvo, lahko pridobiva osebne podatke iz prejšnjega odstavka iz centralnega registra prebivalstva tudi z neposrednim elektronskim dostopom in jih lahko vpogleda, prepíše ali izpiše ter nadalje obdeluje v postopkih po tem zakonu in po zakonu, ki ureja veterinarska merila skladnosti.

Ne glede na določbe prvega odstavka tega člena mora skrbnik živali v tridesetih dneh od pridobitve prosto živčih živali iz skupin velikih sesalcev in velikih plazilcev oziroma živali, ki izločajo strupe, prijaviti njihovo posedovanje upravnemu organu, pristojnemu za veterinarstvo.

II. ZAŠČITA ŽIVALI

1. Reja živali

7. člen

Skrbnik živali mora živali zagotoviti:
– bivališče, hrano, vodo in oskrbo na način, ki je glede na vrsto živali, pasmo, starost, stopnjo razvoja, prilagoditve in udomačitve primeren njenim fiziološkim in etološkim potrebam v skladu z ustaljenimi izkušnjami in znanstvenimi spoznanji;
– svobodo gibanja, primerno živali glede na njeno vrsto, pasmo, starost, stopnjo razvoja, prilagoditve in udomačitve, ki preprečuje nepotrebno trpljenje;

– dovolj prostora, če je privezana ali zaprta, glede na njene fiziološke in etološke potrebe v skladu z ustaljenimi izkušnjami in znanstvenimi spoznanji;

– svetlobo, toploto, vlažnost, kroženje zraka, zračenje, koncentracijo plinov, higieno in intenzivnost hrupa v prostoru, kjer je žival, ki ustreza njeni vrsti in stopnji razvoja, prilagoditvi in udomačitvi, fiziološkim in etološkim potrebam ter predpisanim higienskim pogojem;

– ločeno nastanitev nezdružljivih živali.

Skrbnik živali mora preprečevati napake v reji, ki povzročajo tehnopatije in motnje v obnašanju. Če je opustitev iz prvega in drugega odstavka tega člena storjena naklepno in nastanejo posledice iz 4. člena tega zakona, se šteje, da gre za mučenje živali.

8. člen

Bolne, poškodovane in onemogle živali morajo biti takoj ustrezno oskrbljene. Zagotovljena mora biti ustrezna ločena namestitev bolnih, poškodovanih ali onemoglih živali.

Vse rejne in hišne živali morajo biti vsaj enkrat dnevno pod rednim nadzorstvom oskrbovalcev.

9. člen

Skrbnik živali mora poskrbeti, da je tehnična oprema v rejah vsaj enkrat dnevno pregledana in da so morebitne okvare odpravljene v najkrajšem času. Če to ni možno, je treba z uporabo nadomestnih metod krmiljenja in napajanja ter vzdrževanja higiene zavarovati zdravje in dobro počutje živali. Če se uporablja umetno prezračevanje bivališča živali, mora biti zagotovljen rezervni sistem, ki zadošča za ohranitev zdravja in dobrega počutja živali do odprave napake na osnovnem sistemu, in alarmni sistem, ki opozarja skrbnika na okvaro v prezračevalnem sistemu. Alarmni sistem mora biti redno vzdrževan in preizkušan na predpisan način.

10. člen

Prepovedano je prodajati ali podarjati hišne živali osebam, mlajšim od 16 let, brez pisne privolitve njihovih staršev ali skrbnikov.

11. člen

Skrbnik hišnih živali mora z zagotovitvijo osamitve, kontracepcije, sterilizacije ali kastracije živali preprečiti rojstvo nezaželenih živali. Skrbnik živali mora z ustrezno vzgojo in šolanjem oziroma z drugimi ukrepi zagotoviti, da žival ni nevarna okolici. Skrbnik psa mora na javnem mestu zagotoviti fizično varstvo psa tako, da je pes na povodcu.

12. člen

Skrbniki živali in prevozniki živali morajo zagotoviti fizično varstvo nevarnih živali. Skrbniki nevarnih psov morajo zagotoviti fizično varstvo psov na enega izmed naslednjih načinov:
– da so psi na povodcu in opremljeni z nagobčnikom,

– da so v ograjenem prostoru z ograjo, visoko najmanj 1,8 m, ki je na vhodu označen z opozorilnim znakom. Nevarnega psa ni dovoljeno zaupati v vodenje osebam, ki so mlajše od 16 let.

13. člen

Psi-vodiči slepih in psi-pomočniki invalidov imajo skupaj s svojim skrbnikom vstop na vsa javna mesta in v sredstva javnega prevoza. Psom iz prejšnjega odstavka ni treba imeti nagobčnika na javnih mestih in v sredstvih javnega prevoza.

14. člen

Skrbniki živali lahko oddajo živali v hotel, kjer se te živali nastanijo in oskrbujejo na stroške skrbnika živali. Imetnik hotela za živali je lahko vsaka pravna ali fizična oseba, če za to izpolnjuje predpisane pogoje. Izpolnjevanje predpisanih pogojev za začetek delovanja hotela ugotavlja upravni organ, pristojen za veterinarstvo v upravnem postopku. Imetnik hotela prevzema obveznosti skrbnika za čas nastanitve in oskrbe živali iz prvega odstavka tega člena.

15. člen

Prepovedana ravnanja so:

- zbadanje živali, stiskanje, natezanje ali zvijanje delov telesa živali, obešanje, če ne gre za strokovne posege, udarjanje, potapljanje ali drugačno dušenje živali, metanje, suvanje ali namerno povoženje živali ter spolna zloraba živali;
- izpostavljanje živali ognju, vročim, jedkim ali strupenim sredstvom ter drugim fizikalnim ali kemičnim učinkom v nasprotju z določbami tega zakona;
- prisilno hranjenje, če to ni v zdravstvene ali v znanstveno-raziskovalne namene, puljenje perja živi perjadi, trganje rib s trmkov in druga podobna dejanja v nasprotju z določbami tega zakona;
- streljanje živali ne glede na vrsto orožja oziroma strelne naprave;
- obmetavanje s petardami ali drugimi pirotehničnimi sredstvi, obmetavanje s kamenjem ali drugimi predmeti, nastavljanje pasti, razen tistih, ki živali usmrtijo v trenutku in so namenjene za usmrnitev gospodarsko škodljivih glodalcev, zank in limanic razen uporabe lovilnih naprav, ki živali ne poškodujejo;
- organiziranje borb živali, uporaba živali za borbe, spodbujanje ter šolanje živali za borbo z drugo živaljo;
- uporaba živih živali za hrano ali vabo; izjemoma je dopustna uporaba živih živali za hrano, če so pogoji približani pogojem v naravi;
- preobremenjevanje živali, uporaba plemensko nezrelih živalih (premladih ali spolno nezrelih živali), onemogočanje potrebnega počitka, uporaba bolne, ranjene, poškodovane ali ustrahovane živali oziroma njeno fizično izkoriščanje, preobremenjevanje s tekom ob prometnem sredstvu ter vzpodbujanje živali s poživili (doping);
- vzreja, vzgoja in šolanje na način in s pripomočki, ki živali povzročajo bolečine ali kako drugače škodijo njenemu zdravju;
- preganjanje v naravnem ali urbanem okolju živečih živali in preganjanje s pogonom, strašenjem ali z nepotrebnim pregonom iz njihovih zavetišč ali gnezdišč; to ne velja za lovski pogon, brakado ali pritisk, če se izvede v skladu s predpisi o lovstvu, ter za izvajanje veterinarskih ukrepov;
- lov na divjad v času lovopusta, lov na vodeče samice v času poleganja in dojenja mladičev ter neupravičena opustitev zasledovanja obstreljene divjadi;
- namerna trajna ali začasna zapustitev živali;
- krmljenje živali s snovjo, ki ji povzroča, trpljenje, poškodbe ali smrt;
- izpustitev prostoživeče živali, ki je bila vzrejena s pomočjo človeka, v naravo, če ni pripravljena za preživetje v naravnem okolju;
- lov divjadi z namenom gojenja v nasprotju s predpisi o lovstvu in ribištvu;
- zadrževanje prostoživečih živali v neregistriranih živalskih vrtovih;
- reja vretenčarjev, ki kažejo sami ali njihovi potomci dedne napake, ki povzročajo trpljenje živali; ta prepoved ne velja za rejo gensko spremenjenih organizmov v zaprtem sistemu, če reja poteka v skladu s predpisi, ki urejajo ravnanje z gensko spremenjenimi organizmi;
- posegi na živalih, opravljeni v nasprotju s predpisi.

Ne glede na določbe prejšnjega odstavka so dovoljena naslednja ravnanja:

- a) odlov živali v skladu s predpisi o lovstvu in ribištvu;
- b) odvzem živali iz narave v skladu s predpisi, ki urejajo ohranjanje narave, lovstvo in ribištvo;
- c) streljanje gojene divjadi v oborah, kadar živali ni mogoče fiksirati z namenom zakola oziroma bi to dejanje ogrozilo varstvo in zaščito ljudi oziroma živali;
- d) omama, anestezija ali usmrtitev nevarnih živali, če je to povezano z varstvom in zaščito ljudi ali živali. Če je ravnanje iz prvega odstavka tega člena storjeno naklepno in zaradi tega nastanejo posledice iz 4. člena tega zakona, se šteje, da gre za mučenje živali.

2. Prevoz živali

16. člen

Prevoz živali in postopki, povezani z njim, morajo potekati v skladu z Uredbo Sveta št. (ES) 1/2005 z dne 22. decembra 2004 o zaščiti živali med prevozom in postopki, povezanimi z njim, in o spremembi Direktiv 64/432/EGS in 93/119/ES ter Uredbe (ES) 1255/97 (UL L št. 3 z dne 5. 1. 2005, str. 1, z vsemi spremembami; v nadaljnjem besedilu: Uredba 1/2005/ES).

17. člen

Pri prevozih živali, ki niso urejeni z Uredbo 1/2005/ES, se šteje za neustrezen prevoz živali:

- prevoz živali, ki niso sposobne za prevoz (živali v predpisanem obdobju pred ali po porodu, bolne ali poškodovane živali ter novorojene živali, pri katerih popkovina ni povsem zaceljena); ta določba ne velja za bolne ali poškodovane živali in za živali, ki se prevažajo z namenom zdravljenja, če je prevoz odobril pristojni veterinarski delavec, ali zaradi znanstvenih raziskav, če je prevoz odobril pristojni veterinarski delavec ali strokovnjak za zaščito živali iz prvega odstavka 23. člena tega zakona;
- prevoz živali v nepokritih cestnih prevoznih sredstvih, v nepokritem delu plovila ali zrakoplova, če živali niso zavarovane pred vremenskimi nevšečnostmi in razlikami v klimatskih pogojih;
- prevoz živali poleti oziroma v toplih mesecih, v zaprtih prevoznih sredstvih, zabojnikih, kletkah ipd., če v času prevoza ni zagotovljeno ustrezno prezračevanje;
- prevoz živali, ki so občutljive na temperaturne spremembe, če med prevozom ni zagotovljena ustrezna temperatura;
- prevoz, ki povzroča živali nepotrebno trpljenje zaradi nezadostne površine, višine, nezadostnega napajanja ali krmljenja živali;
- če je namestitev živali v prevoznem sredstvu taka, da so možne poškodbe ali izpadanje živali iz prevoznega sredstva;
- prevoz vodnih živali, če ni zagotovljena zadostna količina vode z ustrezno temperaturo in kisikom;
- prevoz panjev s čebeljimi družinami, če ni zagotovljeno ustrezno zračenje;
- če se skupno z živalmi prevažajo blago, ki je škodljivo za zdravje živali;
- pošiljanje živali po poštnem povzetju; ta določba ne velja za čebele.

Če je ravnanje iz prvega odstavka tega člena storjeno naklepno in nastanejo posledice iz 4. člena tega zakona, se šteje, da gre za mučenje živali.

3. Bolne in poškodovane živali ter izvajanje posegov na živalih

18. člen

Skrbnik živali mora pravočasno zahtevati veterinarsko pomoč in oskrbo bolnih ali poškodovanih živali, veterinarsko pomoč pri porodih, kadar je potrebna, in ustrezno nego bolnih, poškodovanih in onemoglih živali.

19. člen

Pri bolečih posegih na vretenčarjih je obvezna anestezija. V primerih ko z lokalno anestezijo živali ni mogoče zanesljivo preprečiti bolečine, je obvezna splošna anestezija živali. Anestezija ni potrebna, če je tako predpisano ali če po veterinarski presoji v posameznih primerih ni izvedljiva ali potrebna. Praviloma anestezija živali ni potrebna, če ni potrebna pri podobnih posegih na človeku. Izvajanje bolečih posegov na živalih brez anestezije v nasprotju s tem zakonom, ki je storjeno naklepno, se šteje za mučenje živali.

20. člen

Prepovedano je in se šteje za mučenje živali popolno ali delno amputiranje telesnih delov in popolni ali delni odvzem ali uničenje organov ali tkiv vretenčarjev, ki je storjeno naklepno, razen če je: – poseg po veterinarski presoji potreben za ugotavljanje boleznih in za rešitev ali ozdravljenje živali; – poseg v znanstveno-raziskovalne namene v skladu s predpisi; – sterilizacija oziroma kastracija potrebna za zmanjšanje razmnoževanja živali, agresivnosti, načina reje ali preprečevanja razmnoževanja živali z dednimi hibami; – popolni ali delni odvzem organov ali tkiv potreben za transplantacijo, za vzgajanje celičnih ali tkivnih kultur ali pregled izoliranih organov, tkiv ali celic, za diagnostične namene ali pripravo gojišč v skladu s predpisi; – poseg pri rejni živali potreben, da se v reji preprečijo večje poškodbe ali obolenja. Prepovedani so naslednji posegi: – odstranjevanje krempljev mačkam, odstranjevanje glasilk živalim in boleče podkovanje kopitarjev; – krajšanje kljunov perutnini, razen če so opravljeni z namenom, da se preprečijo večje poškodbe in obolenja v rejah; – amputacije ali kastracije z elastičnim obročkom; – krajšanje uhljev živalim, razen v primeru, če je poseg v korist živali; – krajšanje repov psom, razen mladičem pasemskih psov, ki niso starejši od 5 dni, pri katerih se rep krajša v skladu s pasemskimi in kinološkimi standardi, ter psom, če je poseg v korist živali; navedene posege lahko opravi le veterinar.

4. Poskusi na živalih in delo na izoliranih tkivih, organih in truplih predhodno usmrčenih živali

20.a člen

Organizacije na področju vzreje, reje, dobave poskusnih živali in izvajanja poskusov na živalih morajo biti odobrene pri upravnem organu, pristojnem za veterinarstvo. Organizacije iz prejšnjega odstavka se odobrijo, če izpolnjujejo predpisane pogoje glede prostorov, opreme, tehničnih pripomočkov, kadrov, zagotavljanja zdravstvenega varstva živali, odstranjevanja živalskih stranskih proizvodov ter vodenja evidenc. Organizacije na področju vzreje in reje poskusnih živali, ki izpolnjujejo predpisane pogoje iz prejšnjega odstavka, razen pogoja spremljanja zdravstvenega stanja v zadnjih treh letih, se odobrijo začasno, vendar najdalj za tri leta. Če se pri izvajanju nadzorstva ugotovi, da organizacije iz prvega odstavka tega člena ne izpolnjujejo več pogojev iz drugega odstavka tega člena, se odobritev odvzame. O odobritvi in odvzemu odobritve iz tega člena odloči upravni organ, pristojen za veterinarstvo, z odločbo v upravnem postopku.

21. člen

Poskuse na živalih smejo izvajati le organizacije, ki so odobrene za izvajanje poskusov na živalih v skladu s prejšnjim členom in imajo dovoljenje upravnega organa, pristojnega za veterinarstvo. Poskuse na vretenčarjih se sme izvajati samo, če se pričakuje, da bo trpljenje živali etično sprejemljivo v primerjavi s pričakovanim dosežkom. Poskusi na vretenčarjih se smejo izvajati dalj časa samo, če se pričakuje, da bodo rezultati izjemnega pomena za človeka ali živali ali za rešitev znanstvenih problemov. Dovoljenje za poskuse se izda samo, če je poskus nujno potreben, in če: – je poskus nujen v medicinske, veterinarsko-medicinske ali nasploh v znanstveno-raziskovalne namene in se pričakuje, da bodo rezultati prinesli pomembna nova spoznanja, oziroma je trpljenje živali etično sprejemljivo v primerjavi s pričakovanim dosežkom; – gre za temeljne raziskave; – se ciljev poskusov ne da doseči z drugimi metodami in postopki; – se poskus izvede z najmanjšim možnim številom živali z najnižjo nevrofiziološko občutljivostjo in metodo, ki povzroča najmanj trpljenja, bolečin in poškodb; – se žival pred pričetkom poskusa anestezira, razen če je bolečina, ki bo povzročena s poskusom, manjša od bolečine, povzročene z anestezijo, ali če bi bila anestezija v nasprotju z namenom poskusa; – se bo žival po končanem poskusu ustrezno zdravila ali usmrtila, če trpljenja ni mogoče preprečiti; – osebe za vodenje in izvajanje poskusa ter za nego in oskrbo živali, prostori za bivanje oziroma gojitev in oskrbovanje živali ter naprave in priprave izpolnjujejo predpisane pogoje; – so živali, za katere je tako predpisano, iz organizirane in registrirane reje za rejo poskusnih živali; upravni organ, pristojen za veterinarstvo, lahko v izjemnih primerih, ko je poskus nujen za ohranitev živalske vrste, žival pa edina primerna za poskus ali je ni mogoče vzrediti, izda dovoljenje za poskuse tudi, če žival ne prihaja iz organizirane in registrirane reje. Dovoljenje se ne sme izdati za poskuse za etično nesprejemljive cilje, kot je preizkušanje bojnih sredstev, kozmetičnih preparatov, tobačnih ali alkoholnih izdelkov, ali za poskuse, pri katerih se uporabljajo sredstva za hromljenje mišic in se izvajajo brez anestezije. Dovoljenje se izda za konkreten poskus ali serijo poskusov in za konkretnega vodjo ter izvajalca ali izvajalce in za določen čas. Dovoljenje se ne izda oziroma se odvzame, če se ugotovi, da niso izpolnjeni predpisani pogoji. Dovoljenje za poskuse ni potrebno: – če je poskus predpisan; – če je poskus odredilo sodišče ali pristojni inšpektor na podlagi pravnega akta; – pri izvajanju vakcinacij in diagnostičnih preiskav, odvzemu krvi ali drugega materiala zaradi odkrivanja poškodb in boleznih. Poskusi na živalih se ne smejo izvajati, če je sprejemljiva in izvedljiva druga znanstveno zadovoljiva in uveljavljena metoda brez uporabe živali. Minister, pristojen za veterinarstvo (v nadaljnjem besedilu: minister), skupaj z ministrom, pristojnim za znanost in tehnologijo, ministrom, pristojnim za šolstvo in šport in z ministrom, pristojnim za okolje in prostor, ustanovi etično komisijo, ki upravnemu organu, pristojnemu za veterinarstvo, na njegovo zahtevo daje mnenje pri izdaji dovoljenja za določen poskus na živali. Izvajanje poskusov na živalih v nasprotju s tem zakonom, ki je storjeno naklepno, se šteje za mučenje živali.

22. člen

Prepovedani so poskusi na živalih z razvitim živčnim sistemom za zaznavanje bolečin v izobraževalne namene. Ne glede na določbe prejšnjega odstavka lahko upravni organ, pristojen za veterinarstvo, z odločbo v upravnem postopku dovoli poskuse iz prejšnjega odstavka, če se izvajajo v visokošolskih zavodih po predpisih, ki urejajo visoko šolstvo, ali raziskovalnih organizacijah po predpisih, ki urejajo raziskovalno dejavnost (v nadaljnjem besedilu: izvajalec), in so nujni za pridobitev znanj, ki jih pri svojem delu potrebujejo zdravniki pri posegih na ljudeh ali veterinarji pri posegih na živalih, in če ciljev poskusov ni mogoče doseči s pomočjo drugih učnih pripomočkov (film, slika, modeli, preparati ipd.).

22.a člen

Znanstveno-raziskovalno ali izobraževalno delo na izoliranih organih, tkivih in truplih predhodno usmrčenih živali lahko opravljajo izvajalci, če so odobreni pri upravnem organu, pristojnem za veterinarstvo. Izvajalec se predpisane pogoje odobri, če: – izpolnjuje predpisane pogoje za usmrnitev živali, – zagotavlja odstranjevanje živalskih stranskih proizvodov na predpisan način in – izpolnjuje pogoje glede prostorov, opreme, tehničnih pripomočkov in kadrov, predpisane za nastanitev poskusnih živali, kadar imajo živali nastanjene do usmrtnice. Če se pri izvajanju nadzorstva ugotovi, da izvajalec ne izpolnjuje več pogojev iz prejšnjega odstavka, se odobritev odvzame. O odobritvi in odvzemu odobritve iz tega člena odloči upravni organ, pristojen za veterinarstvo, z odločbo v upravnem postopku. Ne glede na prvi odstavek tega člena lahko upravni organ, pristojen za veterinarstvo, dovoli delo na izoliranih organih, tkivih in truplih predhodno usmrčenih živali tudi izvajalcu, ki ni odobren, če gre za enkratno znanstveno-raziskovalno ali izobraževalno delo in če izvajalec zagotovi predpisan način usmrtnice ter odstranjevanja živalskih stranskih proizvodov. Za izvajanje znanstveno-raziskovalnega ali izobraževalnega dela na izoliranih organih, tkivih in truplih predhodno usmrčenih živali mora izvajalec predhodno priglasiti upravnemu organu, pristojnemu za veterinarstvo, predvideno vrsto, število živali, njihov izvor ter namen uporabe.

23. člen

Organizacija, v kateri se izvajajo poskusi na vretenčarjih, mora imenovati strokovnjaka za zaščito živali, ki ima ustrezno znanje in je odgovoren za izvedbo poskusov v skladu s predpisi, ter pripravi obrazložitev za odobritev poskusa ali serije poskusov. Organizacija iz prejšnjega odstavka mora v vlogi za odobritev poskusa ali serije poskusov navesti osebo iz prejšnjega odstavka, njeno strokovno usposobljenost, položaj in pooblastila, ki jih ima za zaščito živali na podlagi notranjih aktov organizacije, ter priložiti obrazložitev iz prejšnjega odstavka tega člena.

24. člen

Postopek za izdajo dovoljenja za poskuse na živalih, higiensko-tehnični, organizacijski in kadrovske pogoji, nega in oskrba ter veterinarska oskrba teh živali, evidenca in poročanje o poskusih na živalih, o posegih in terapiji v izobraževalne namene morajo biti v skladu s predpisanimi pogoji. Upravni organ, pristojen za veterinarstvo, vodi na podlagi prejetih vlog za dovoljenja in letnih poročil izvajalcev poskusov statistično evidenco. Sklepni statistični podatki o številu in vrstah uporabljenih živali ter vrsti poskusov na njih so javni. Dokumentacija o poskusih se mora hraniti najmanj pet let.

5. Zakol živali

25. člen

Pred zakolom se morajo toplokrvne živali na strokoven in predpisan način omamiti. Prepovedana so naslednja ravnanja: – zakol brez strokovnega in predpisanega omamljanja živali pred zakolom; – zakol živali po omamljenju, ki ni izveden na strokoven način; – izkrvavitev živali, ki ni izvedena takoj po omamljanju živali; – začetek nadaljnje obdelave zaklanih živali, preden je žival popolnoma izkrvavela. Če ravnanje iz drugega odstavka tega člena naklepno izvrši oseba, ki je registrirana za dejavnost klanja živali, se šteje, da gre za mučenje živali. Določbe prvega in drugega odstavka tega člena ne veljajo za klanje perutnine in kuncev na domu pri rejcu, za lastno uporabo. Izjemoma se lahko žival zakolje brez omamljanja: – če gre za zakol v sili ali obstaja druga nevarnost pogina živali ali za zakol iz drugih zdravstvenih razlogov; – če upravni organ, pristojen za veterinarstvo, izjemoma dovoli obredni zakol. Zelo poškodovane ali neozdravljivo bolne živali morajo biti zaklane ali usmrčene takoj na kraju samem. Za take živali lahko veterinar izjemoma dovoli prevoz do klavnice, če ugotovi, da prevoz ne bo povzročil nadaljnjega trpljenja živali. Vse poškodovane ali bolne živali, ki so bile prepeljane v klavnico, morajo biti takoj po veterinarskem pregledu zaklane ali usmrčene. V klavnici morata biti zagotovljena zaščita živali, namenjenih za zakol, in preprečevanje vsakega razburjenja in trpljenja živali, ki se jim je mogoče izogniti.

Doprema živali v klavnico in njihov počitek do zakola, oskrba živali do zakola, gonjenje živali od mesta razkladanja do hleva oziroma prostora za klanje živali, omamljanje in zakol živali morajo biti v skladu s predpisanimi pogoji. Pri vseh izjemah od omamljanja pred zakolom iz tega člena je treba poskrbeti, da bo živalim pred zakolom prihranjeno vse trpljenje, ki se mu je mogoče izogniti.

6. Usmrnitev živali

26. člen

Usmrnitev živali je dovoljena, če je: – takšen ukrep odrejen zaradi diagnostičnih preiskav in preprečevanja ter zatiranja določenih kužnih boleznih; – iz drugih zdravstvenih razlogov prepovedan zakol bolne ali poškodovane živali; – žival po veterinarski presoji v agoniji, neozdravljivo bolna ali ima poškodbe večje stopnje in ji bolezen oziroma poškodba povzroča trpljenje; – to potrebno zaradi ohranjanja naravnega ravnotežja; – žival nevarna za okolico oziroma povzroča občutno škodo in tega ni mogoče drugače preprečiti; – tako odredi uradni veterinar zaradi zaščite ljudi oziroma živali; – rejena za proizvodnjo kože ali krzna; – rejena v poskusne namene, vendar zaradi narave poskusa ni primerna za uporabo v tem ali nadaljnjih poskusih in se zato šteje kot odvečna laboratorijska žival; – izvedena na predpisan način za prehrano ljudi; – žival dosegla tako starost, da ji odpovedujejo osnovne življenjske funkcije; – potrebna za znanstveno-raziskovalno ali izobraževalno delo;

– v skladu z izdanim dovoljenjem iz 21. člena tega zakona za opravljanje poskusov na živalih; izvedena za potrebe naravoslovnih muzejev; – v skladu z 31. členom tega zakona; – nujno potrebna zaradi zdravstvenih razlogov ali veterinarskih ukrepov iz 32. člena tega zakona. Dovoljeni so le strokovni načini in postopki usmrtnitve živali, ki žival usmrtnijo v trenutku oziroma z ustrezno predhodno omamo ali v skrajnem primeru na način, ki povzroča le neizogibne bolečine. Usmrtnitev živali, ki je naklepno storjena v nasprotju s tem členom, se šteje za mučenje živali.

7. Ugrizi psov in šolanje psov

26.a člen

Zdravnik, ki obravnava poškodbo človeka zaradi ugriza psa, mora osebo napotiti v antirabično ambulanto skladno s predpisi, ki urejajo nalezljive bolezni, pri čemer mora v primeru smrti človeka ali posebno hude telesne poškodbe pisno obvestiti območni urad upravnega organa, pristojnega za veterinarstvo, v roku sedmih dni od obravnave smrti oziroma posebno hude telesne poškodbe in mu posredovati osebno ime ter naslov poškodovane oziroma umrle osebe zaradi izvedbe postopkov iz prvega in tretjega odstavka 26.b člena tega zakona. Antirabična ambulanta mora vnesti podatke o ugrizu psa v centralni register psov, pozvati skrbnika psa, da se s psom zgleda v pristojni veterinarski organizaciji zaradi preveritve suma na steklino in o ugrizu psa obvestiti pristojni območni urad upravnega organa, pristojnega za veterinarstvo. Pristojna veterinarska organizacija mora podatke o opravljenih pregledih na steklino iz prejšnjega odstavka vnesti v centralni register psov in o rezultatih teh pregledov obvestiti antirabično ambulanto. Če antirabična ambulanta ne prejme podatka o opravljenih pregledih na steklino v roku petnajstih dni od ugriza psa, mora o tem obvestiti območni urad upravnega organa, pristojnega za veterinarstvo. Pristojna veterinarska organizacija, ki obravnava poškodbo živali zaradi ugriza psa, mora podatke o ugrizih psov v roku treh delovnih dni vnesti v centralni register psov. O ugrizih psov morajo policija in druge osebe iz 42. člena tega zakona, ki dogodek obravnavajo, v roku 24 ur obvestiti območni urad upravnega organa, pristojnega za veterinarstvo, ki podatke o ugrizih psov vnese v centralni register psov.

26.b člen

Če je pes z ugrizom povzročil ali bil soudeležen pri povzročitvi smrti človeka ali suma posebno hude telesne poškodbe, uradni veterinar zaradi odvrnitve splošne nevarnosti in opazovanja na steklino z ustno odločbo odvzame psa in odredi skrbniku takojšnjo namestitev psa v izolatorij pristojne veterinarske organizacije za obdobje do izključitve suma na steklino. Če skrbnik psa pri izvedbi ukrepov iz prejšnjega odstavka ne sodeluje, se namestitev psa v izolatorij na njegove stroške odredi zavetišču. Uradni veterinar odredi usmrtnitev psa: – če je z ugrizom povzročil ali bil soudeležen pri povzročitvi smrti človeka; – če je iz obvestila iz prvega odstavka prejšnjega člena razvidno, da je pes z ugrizom povzročil ali bil soudeležen pri povzročitvi posebno hude telesne poškodbe. Usmrtnitev iz prejšnjega odstavka se ne sme opraviti pred zaključkom pregledov psa na steklino. Uradni veterinar lahko za izvedbo odrejenih ukrepov iz tega člena zahteva pomoč policije, zavetišča ali pristojne veterinarske organizacije. Če je na kraj dogodka iz prvega odstavka tega člena prva prišla policija, mora poleg izvajanja ukrepov v skladu s svojimi pooblastili glede odvrnitve splošne nevarnosti o dogodku nemudoma obvestiti uradnega veterinarja. Če se sum posebno hude telesne poškodbe ne potrdi z obvestilom iz prvega odstavka prejšnjega člena, se psa vrne skrbniku, ki mora omogočiti dokončanje pregledov na steklino. Skrbniku psa, ki je povzročil smrt ali posebno hudo telesno poškodbo človeka, upravni organ, pristojen za veterinarstvo, prepove gojitev, posedovanje in vodenje psov, če je že pred tem posedoval psa, ki je povzročil smrt ali posebno hudo telesno poškodbo. Pritožba zoper odločbe iz tega člena je dovoljena v roku osmih dni od vročitve odločbe. Stroški, nastali zaradi ukrepov iz tega člena, bremenijo skrbnika živali.

26.c člen

Šolanje psov po tem zakonu je obvezno: – če nevaren pes z ugrizom povzroči poškodbo, pa ne gre za posebno hudo telesno poškodbo. Šolanje psa je treba izvesti najpozneje do dopolnjenega drugega leta starosti psa, če je pes že star dve leti pa v roku šestih mesecev od ugriza psa; – za psa, ki živi ali bo živel v istem okolju kot lastnik, katerega pes je bil usmrčen v skladu s tretjim odstavkom prejšnjega člena. Šolanje psa je treba izvesti najpozneje do dopolnjenega drugega leta starosti psa, če je pes že star dve leti pa v roku šestih mesecev od usmrtnitve prejšnjega psa oziroma nabave novega psa. Šolanje iz prejšnjega odstavka mora biti opravljeno ob udeležbi lastnika psa po programu, ki ga potrdi upravni organ, pristojen za veterinarstvo, na podlagi mnenja strokovne komisije. Program mora vsebovati navedbo izvajalca oziroma izvajalcev šolanja in dokazila o njihovih izkušnjah s področja poznavanja vedenja, vzreje oziroma šolanja psov. Strokovno komisijo imenuje generalni direktor upravnega organa, pristojnega za veterinarstvo, in jo sestavljajo strokovnjak s področja poznavanja vedenja, vzreje oziroma šolanja psov, uradni veterinar in veterinar pristojne veterinarske organizacije. Uspešnost opravljenega šolanja psa preveri komisija, ki jo imenuje nosilec programa šolanja iz prejšnjega odstavka in mora biti sestavljena iz strokovnjakov s področja poznavanja vedenja, vzreje oziroma šolanja psov, njena sestava pa mora biti navedena v programu šolanja. Lastnik psa je dolžan dokazilo o uspešno opravljenem šolanju predložiti pristojni veterinarski organizaciji, ki ta podatek vnese v centralni register psov.

III. SKRIB ZA ZAPUŠČENE ŽIVALI

27. člen

Zapuščenim živalim se zagotovi pomoč, oskrba in namestitev v zavetišču. Zagotovitev zavetišča je lokalna zadeva javnega pomena, ki se izvršuje kot javna služba, pri čemer mora biti na vsakih 800 registriranih psov v občini zagotovljeno eno mesto v zavetišču. Imetnik zavetišča je lahko občina oziroma vsaka fizična ali pravna oseba, ki izpolnjuje predpisane pogoje. Izpolnjevanje predpisanih pogojev za začetek delovanja zavetišča ugotavlja upravni organ, pristojen za veterinarstvo, v upravnem postopku.

28. člen

Imetnik zavetišča opravlja naslednje naloge: – sprejema prijave o zapuščenih živalih; – zagotavlja potrebno veterinarsko pomoč zapuščenim živalim; – zagotavlja ulov, prevoz, namestitev in oskrbo zapuščenih živali v zavetišču; – skrbi za iskanje skrbnikov teh živali oziroma prodajo ali oddajo živali novim skrbnikom; – skrbi za ažurno vodenje registra psov, ki ga enkrat letno posreduje lokalni skupnosti. Imetnik zavetišča se šteje za skrbnika zapuščenih živali, dokler so te v zavetišču. Imetnik zavetišča pri opravljanju svojih nalog sodeluje s pristojno veterinarsko službo in organizacijami za zaščito živali.

29. člen

Kdor izgubi žival ali kdor najde zapuščeno žival, o tem obvesti zavetišče oziroma pristojno veterinarsko organizacijo.

30. člen

Skrbnik najdene hišne živali ima pravico zahtevati vrnitev živali. Če tega ne stori v roku 8 dni od dneva, ko je bila nameščena v zavetišče, lahko imetnik zavetišča žival odda tudi drugemu zainteresiranemu skrbniku, ki se zaveže, da bo za žival ustrezno skrbel.

31. člen

Vse stroške v zvezi z zapuščeno živaljo plača dosedanji skrbnik živali, če ni s predpisi določeno drugače. Če skrbnik živali ni znan oziroma, če lastnika živali ni mogoče ugotoviti, krije stroške imetnik zavetišča oziroma občina, kjer je žival najdena, če ni zagotovila zavetišča. Zapuščeno žival se namesti v zavetišče na območju občine, kjer je bila najdena, oziroma v zavetišče, s katerim ima ta občina sklenjeno pogodbo. Če je občina zagotovila predpisano število mest za zapuščene živali, vendar zavetišče zapuščenih živali ne more sprejeti, uradni veterinar odredi namestitvev živali v drugo najbližje zavetišče na stroške zavetišča, ki živali ne more sprejeti. Imetnik zavetišča, ki žival odda, lahko zaračuna novemu skrbniku pavšalni znesek za materialne stroške oskrbe živali v skladu s cenikom, ki ga potrdi svet zavetišča. Če zapuščene živali ni možno oddati, se lahko po 30 dneh od dneva, ko je bila nameščena v zavetišče, usmrti. Če se z oddajo oziroma prodajo zapuščenih živali ukvarja društvo, mora glede namestitve in oskrbe živali izpolnjevati pogoje, ki so predpisani za zavetišča.

32. člen

Zapuščeni bolni in poškodovani živalim mora veterinar nuditi potrebno nujno veterinarsko pomoč. Neozdravljivo bolnim ali poškodovanim, težko prizadetim in poginjavajočim zapuščenim živalim mora veterinar zagotoviti takojšnjo usmrtitev.

33. člen

Imetnik zavetišča pridobi sredstva za vzpostavitev zavetišča iz naslednjih virov: – proračuna Republike Slovenije za gradbena dela in opremo, vendar največ do višine 50% njihove dejanske vrednosti, če je investicija v skladu s pogoji, ki jih predpiše minister; – drugih virov (darila, donacije ipd.). Imetnik zavetišča pridobiva sredstva za delovanje zavetišča iz naslednjih virov: – iz proračuna Republike Slovenije, če gre za društvo, ki deluje v javnem interesu; – iz proračuna plačila stroškov v zvezi z zapuščenimi živalmi; – iz drugih virov.

IV. DRUŠTVA NA PODROČJU ZAŠČITE ŽIVALI, KI DELUJEJO V JAVNEM INTERESU

34. člen

– upoštevani ZDru-1

Strokovna in ljubiteljska društva na področju zaščite živali opravljajo dejavnost v javnem interesu v delu, v katerem namen ustanovitve in samo delovanje društva presega uresničevanje interesov članov društva. Društvo deluje v javnem interesu: 1. če aktivno deluje na področju zaščite živali; 2. če organizira izobraževanje o zaščiti živali.

35. člen

– upoštevani ZDru-1

Ministrstvo, pristojno za veterinarstvo (v nadaljnjem besedilu: ministrstvo) podeli društvu, ki izpolnjuje pogoje iz prejšnjega člena, status društva, ki deluje v javnem interesu, lahko ministrstvo iz proračuna Republike Slovenije oziroma lokalna samoupravna skupnost iz svojega proračuna, na podlagi pogodbe dodeli sredstva za opravljanje dejavnosti, ki so v javnem interesu. Društvu, ki ne izpolnjuje več predpisanih pogojev, se ukine status društva, ki deluje v javnem interesu, z odločbo ministra.

36. člen

– upoštevani ZDru-1

Ministrstvo vodi javno evidenco društev, ki so pridobila status društva, ki deluje v javnem interesu.

V. (črtano)

37. člen

(črtan)

VI. STROKOVNI SVET ZA ZAŠČITO ŽIVALI

38. člen

Pri ministrstvu se ustanovi strokovni svet za zaščito živali, sestavljen iz priznanih strokovnjakov veterinarske, medicinske, biološke, farmacevtske in zootehnične stroke ter predstavnikov organizacij, ki delujejo na področju zaščite živali pred mučenjem. Število članov ter sestavo strokovnega sveta določa minister. Strokovni svet za zaščito živali: – spremlja stanje na področju zaščite živali in predlaga ukrepe; – predlaga kriterije za izdajo dovoljenj za poskuse; – daje mnenja in predloge pri pripravi predpisov o zaščiti živali in druga mnenja in predloge; – daje mnenja in predloge v drugih zadevah, za katere ga zaprosijo državni organi.

VII. PRISTOJNOSTI DRŽAVNIH ORGANOV

39. člen

Minister izda natančneje predpise za izvajanje tega zakona, s katerimi določi: – način omamljanja, zakola ali usmrnitve živali; – pogoje, ki jih morajo izpolnjevati zavetišča za zapuščene živali in hoteli za živali, ter veterinarsko-sanitarni red v njih; – podrobnejša merila in postopek za pridobitev in prenehanja statusa družtev, ki na področju zaščite živali delujejo v javnem interesu, ter podrobnejšo vsebino in način vodenja evidence o teh družtvih; – o strokovnem svetu za zaščito živali, številu njegovih članov, sestavi in delu.

Minister izdaja tudi druge podzakonske predpise, potrebne za izvajanje tega zakona in predpisov Skupnosti, ki se nanašajo na vsebino tega zakona.

40. člen

Minister izda v soglasju z ministri, pristojnimi za posamezna področja, natančneje predpise za izvajanje tega zakona, s katerimi določi: – pogoje za bivanje in rejo rejnih in gojitev hišnih živali ter živali v prodajalnah, na razstavah in tekmovanjih; – pogoje in način prevoza živali.

41. člen

Minister izda v soglasju z ministrom, pristojnim za znanost in tehnologijo, in ministrom, pristojnim za okolje in prostor, predpis o natančnejših pogojih za izdajo dovoljenj za opravljanje poskusov na živalih, postopku, dokumentaciji, evidenci, poročilih in o etični komisiji, ter o obveznostih strokovne osebe za zaščito živali, kadrovskih in drugih pogojih za izvajanje poskusov ter postopku z živalmi po končanem poskusu.

VIII. NADZORSTVO

42. člen

Nadzorstvo nad izvajanjem tega zakona in na njegovi podlagi izdanih predpisov neposredno opravljajo uradni veterinarji, kmetijski, lovski, ribiški inšpektorji ter inšpektorji, pristojni za ohranjanje narave (v nadaljnjem besedilu: pristojni inšpektor), vsak v okviru svojih pooblastil in pristojnosti. Nadzorstvo nad izvajanjem določb drugega in tretjega odstavka 11. člena, 12. člena ter prve, druge, četrte, pete, šeste, devete in petnajste alineje 15. člena tega zakona poleg oseb iz prejšnjega odstavka opravlja tudi policija. Društva, ki delujejo na področju zaščite živali, sporočajo pristojnemu inšpektorju kršitve določb tega zakona, ki jih ugotovijo pri opravljanju svojih nalog, ter opozarjajo na nepravilnosti in nezakonitosti v zvezi z zaščito živali.

43. člen

Pri inšpekcijskem nadzorstvu ima pristojni inšpektor, poleg pravic in dolžnosti, ki jih ima po drugih predpisih, še te pravice in dolžnosti: – ugotoviti identiteto skrbnika živali v primeru suma kršitve določb tega zakona ter kršitev po potrebi tudi fotografirati oziroma posneti, in pravico brez predhodnega obvestila ter brez dovoljenja pravne in fizične osebe vstopiti v poslovne ali proizvodne prostore, ter vozila, kjer se nahajajo živali ali obstaja sum, da se nahajajo. Če mora inšpektor pri opravljanju nadzorstva pregledati stanovanjske prostore, pa pravna ali fizična oseba temu nasprotuje ali ni dosegljiva, si mora za pregled teh prostorov pridobiti odredbo pristojnega sodišča; – opravljati redne preglede vseh objektov, kjer se redi, goji ali se opravlja promet z živalmi, prireditve, razstave in trgovine z živalmi ter zavetišč in hotelov za živali; – začasno ali trajno odvzeti žival in prepovedati stike dosedanjemu skrbniku živali, če je to potrebno za zaščito živali v primeru kršitve določb tega zakona. Za začasno odvzete rejne živali uradni veterinar odredi oskrbo na domu skrbnika živali, če pa to ni možno, se živali trajno odvzamejo in prodajo ali usmrtiljo. Iz kupnine od prodane živali se pokrijejo stroški postopka, morebitna razlika pa se izplača skrbniku živali. Za odvzete hišne živali, razen za živali prosto živečih vrst, uradni veterinar odredi namestitve v zavetišče, ki lahko žival takoj odda primernemu skrbniku oziroma ravna v skladu z 31. členom tega zakona. Za začasno ali trajno odvzete živali prosto živečih vrst uradni veterinar odredi začasno oskrbo v zatočišču za živali prosto živečih vrst v skladu s predpisi, ki urejajo ohranjanje narave. Če je bila žival oddana novemu skrbniku, je v primeru pravnomočno odpravljene odločbe o odvzemu živali dosedanji skrbnik živali upravičen do odškodnine, ki jo uveljavlja pred pristojnim sodiščem; – odrediti odpravo nepravilnosti pri izvajanju tega zakona; – odrediti usmrnitev ali zakol živali na stroške skrbnika, če gre po mnenju veterinarja za neodpravljljive bolečine ali poškodbe, ali če gre za nevarno žival; – prepovedati rejo določene vrste živali in uporabo proizvodnih ali poslovnih prostorov, če ugotovi, da je skrbnik ponovno kršil obveznosti iz tega zakona in s tem povzročal živali bolečine in trpljenje; – prepovedati natovarjanje in prevoz živali, če niso izpolnjeni predpisani pogoji; – prepovedati izvajanje posegov, ki niso dovoljeni oziroma se izvajajo v nasprotju z določbami tega zakona; – odrediti ustavitve poskusov oziroma prepovedati izvajanje poskusov na živalih, ki se izvajajo v nasprotju z določbami tega zakona ali če pomanjkljivosti niso odpravljene v določenem roku; – prepovedati zakol živali, če ni zagotovljeno predpisano omamljanje in zakol živali; – prepovedati opravljanje dejavnosti imetniku zavetišča, če ne izpolnjuje več predpisanih pogojev; – odrediti plačilo stroškov v zvezi z zapuščeno živaljo skrbniku ali zavetišču oziroma občini, če ni zagotovila zavetišča; – odrediti zavetišču namestitve in oskrbo psa, ki ogroža okolico, če skrbnik ne odvrne splošne nevarnosti ali ni znan ali dosegljiv; – odrediti zavetišču ulov, prevoz, namestitve in oskrbo zapuščene živali.

44. člen

Policisti ter pooblaščen osebe carinske službe v primeru prevoza in pošiljk živali brez ustreznih dokumentov ali v nasprotju z določbami 12. člena tega zakona ali v primeru mučenja živali, zadržijo živali oziroma pošiljko, osebe in prevozno sredstvo ter o tem takoj obvestijo pristojnega inšpektorja. Zadržanje oziroma omejitve gibanja iz prejšnjega odstavka lahko trajaj največ dve uri.

IX. KAZENSKÉ DOLOČBE

45. člen

Z globo od 2.400 do 84.000 evrov se kaznuje pravna oseba ali samostojni podjetnik posameznik, ki: 1. kot skrbnik ali prevoznik živali ne zagotovi fizičnega varstva nevarnih živali (prvi odstavek 12. člena); 2. ne zagotovi fizičnega varstva nevarnega psa v skladu z drugim odstavkom 12. člena tega zakona; 3. na javno mesto oziroma v sredstva javnega prevoza ne pusti psa – vodiča slepih oziroma psa – pomočnika invalidov skupaj z njegovim skrbnikom (prvi odstavek 13. člena); 4. neustrezno prevažajo živali (prvi odstavek 17. člena); 5. opravi boleč poseg na vretenčarju brez anestezije (prvi odstavek 19. člena); 6. ravna v nasprotju z 20. členom tega zakona; 7. izvaja poskuse na živalih brez dovoljenja ali v nasprotju z dovoljenjem iz prvega odstavka 21. člena tega zakona; 8. izvaja poskus v izobraževalne namene v nasprotju s prvim odstavkom 22. člena tega zakona; 9. izvaja poskuse na vretenčarjih v nasprotju s 23. členom tega zakona;

10. ravna v nasprotju s 25. členom tega zakona;
11. usmrti žival v nasprotju s 26. členom tega zakona;
12. ravna v nasprotju z drugim odstavkom 27. člena tega zakona;
13. opravlja dejavnost zavetišča, ne da bi za to izpolnjeval predpisane pogoje (tretji odstavek 27. člena);
14. ravna v nasprotju z 28. členom tega zakona;
15. se kot društvo ukvarja z oddajo oziroma prodajo zapuščenih živali in ne izpolnjuje predpisanih pogojev (šesti odstavek 31. člena).
Z globo od 1.600 do 4.100 eurov se za prekršek iz prejšnjega odstavka kaznuje tudi odgovorna oseba pravne osebe ali odgovorna oseba samostojnega podjetnika
posameznika.
Z globo od 800 do 1.200 eurov se kaznuje posameznik za prekršek iz prvega odstavka tega člena.

46. člen

Z globo od 1.600 do 42.000 eurov se kaznuje pravna oseba ali samostojni podjetnik posameznik, ki:

1. takoj ne oskrbi bolnih, poškodovanih in onemoglih živali (prvi odstavek 8. člena);
2. ne nadzira rejnih in hišnih živali v skladu s tretjim odstavkom 8. člena tega zakona;
3. ravna v nasprotju s prvim odstavkom 9. člena tega zakona;
4. ne zagotovi rezervnega sistema prezračevanja v skladu z drugim odstavkom 9. člena tega zakona;
5. prodaja ali podari hišno žival v nasprotju z 10. členom tega zakona;
6. ne zagotovi osamitve, kontracepcije, sterilizacije ali kastracije živali v skladu s prvim odstavkom 11. člena tega zakona;
7. ne zagotovi ustrezne vzgoje in šolanja oziroma drugih ukrepov in je zato žival nevarna okolici (drugi odstavek 11. člena);
8. zaupa v vodenje nevarnega psa osebi, ki je mlajša od 16 let (tretji odstavek 12. člena);
9. opravlja dejavnost hotela za živali, ne da bi za to izpolnjeval predpisane pogoje (drugi odstavek 14. člena);
10. stori katero od ravnanj iz prvega odstavka 15. člena tega zakona;
11. natovori, prevažajo, pretovori ali raztovori živali v nasprotju s prvim odstavkom 16. člena tega zakona;
12. ne zahteva pravočasno veterinarske pomoči in oskrbe bolnih ali poškodovanih živali, veterinarske pomoči pri porodih, kadar je potrebna, ali ne zagotovi ustrezne nege bolnih, poškodovanih in onemoglih živali (18. člen);
13. opravlja dejavnost organizacije na področju vzreje, reje, dobave poskusnih živali ali izvajanja poskusov na živalih v nasprotju s prvim odstavkom 20.a člena tega zakona;
14. opravlja znanstveno-raziskovalno ali izobraževalno delo na izoliranih organih, tkivih ali truplih predhodno usmrčenih živali v nasprotju s prvim ali šestim odstavkom 22.a člena tega zakona;
15. ravna v nasprotju s prvim, drugim, tretjim ali četrtem odstavkom 26.a člena tega zakona;
16. goji, poseduje ali vodi psa kljub prepovedi iz osmega odstavka 26.b člena tega zakona;
17. ne zagotovi šolanja psa v skladu s prvim odstavkom 26.c člena tega zakona;
18. izvaja šolanje psov po programu, ki ni potrjen v skladu z drugim odstavkom 26.c člena tega zakona.

Z globo od 800 do 2.000 eurov se za prekršek iz prejšnjega odstavka kaznuje tudi odgovorna oseba pravne osebe ali odgovorna oseba samostojnega podjetnika
posameznika.
Z globo od 400 do 800 eurov se kaznuje posameznik za prekršek iz prvega odstavka tega člena.

46.a člen

Z globo od 800 do 33.000 eurov se kaznuje pravna oseba ali samostojni podjetnik posameznik, ki:

1. kot pristojna veterinarska organizacija ne vnese predpisanih podatkov v centralni register psov (prvi odstavek 6. člena);
2. ne prijavi posedovanja živali prosto živečih vrst (tretji odstavek 6. člena);
3. ne zagotovi katerega od pogojev iz prvega odstavka 7. člena tega zakona;
4. ne prepreči napak v reji v skladu z drugim odstavkom 7. člena tega zakona;
5. ne zagotovi ločene namestitve živali v skladu z drugim odstavkom 8. člena tega zakona;
6. ne zagotovi fizičnega varstva psa v skladu s tretjim odstavkom 11. člena tega zakona;
7. če ravna v nasprotju s četrtem odstavkom 31. člena tega zakona.

Z globo od 400 do 1.600 eurov se za prekršek iz prejšnjega odstavka kaznuje tudi odgovorna oseba pravne osebe ali odgovorna oseba samostojnega podjetnika
posameznika.
Z globo od 200 do 400 eurov se kaznuje posameznik za prekršek iz prvega odstavka tega člena.

Zakon o zaščiti živali – ZZZiv (Uradni list RS, št. 98/99) vsebuje naslednje prehodne in končne določbe:

X. PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

47. člen

Minister izda izvršilne predpise iz 39., 40. in 41. člena tega zakona v šestih mesecih po uveljavitvi tega zakona.

48. člen

Sredstva iz druge alineje prvega odstavka 33. člena tega zakona lahko imetnik zavetišča uveljavlja v 5 letih od uveljavitve tega zakona.

49. člen

Obstoječi objekti in oprema za rejo živali morajo izpolniti pogoje, predpisane s tem zakonom in predpisi, izdanimi na njegovi podlagi, najpozneje v desetih letih od uveljavitve tega zakona.

50. člen

Do uveljavitve izvršilnih predpisov iz tega zakona se še uporabljata:

- Pravilnik o ukrepih za zaščito živali pred mučenjem pri izvajanju zdravstvenega varstva živali (Uradni list SRS, št. 40/85);
- Navodilo o pogojih za izdajo dovoljenja za poskus na živalih v znanstveno-raziskovalne namene (Uradni list SRS, št. 40/85 in 22/87).

51. člen

Z uveljavitvijo tega zakona prenehajo veljati:

- Zakon o zdravstvenem varstvu živali (Uradni list SRS, št. 37/85);
- drugi odstavek 158. člena Zakona o veterinarstvu (Uradni list RS, št. 82/94, 21/95 in 16/96);
- 6. in 7. točka 11. člena Zakona o prekrških zoper javni red in mir (Uradni list SRS, št. 16/74 in 42/86);
- drugi stavek 11. člena Zakona o postopku z najdenimi stvarmi (Uradni list SRS, št. 31/76);
- Pravilnik o kriterijih za podelitev statusa društva, ki deluje v javnem interesu na področju kmetijstva, gozdarstva, lovstva, ribištva, veterinarstva ali prehrane (Uradni list RS, št. 52/98, 60/98) v delu, ki se nanaša na društva s področja zaščite živali, kolikor je v nasprotju s tem zakonom.

52. člen

Ta zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Zakon o spremembi in dopolnitvi Zakona o zaščiti živali – ZZZiv-A (Uradni list RS, št. 126/03) vsebuje naslednjo končno določbo:

3. člen

Ta zakon začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o zaščiti živali – ZZZiv-B (Uradni list RS, št. 14/07) vsebuje naslednjo prehodno in končno določbo:

PREHODNA IN KONČNA DOLOČBA

27. člen

Obstoječe organizacije iz prvega odstavka 20.a člena zakona se morajo uskladiti z določbami tega zakona v roku enega leta po uveljavitvi tega zakona.

Začetni postopki v zvezi z nevarnimi psi se dokončajo v skladu z določbami tega zakona. Podatke glede EMŠO lastnika psa začnejo vnašati pristojne veterinarske organizacije v register psov ob cepljenju psov proti steklini šest mesecev po uveljavitvi tega zakona. Za že registrirane pse se podatki glede EMŠO lastnika psa vnesejo ob prvem naslednjem cepljenju. Obstoječi skrbniki prosto živečih živali iz skupin velikih sesalcev in velikih plazilcev ter živali, ki izločajo strupe, morajo prijaviti posedovanje živali upravnemu organu, pristojnemu za veterinarstvo, v roku treh mesecev od uveljavitve tega zakona.

28. člen

Ta zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.